[1964] 1 ఎస్ సి ఆర్ 678

1963, జనవరి 23.

కృష్ణ గోవింద్ పాటిల్

v.

మహారాష్ట్ర రాష్ట్రం

(ఎస్.జె. ఇమామ్, కె. సుబ్బారావు, రఘుబర్ దయాళ్,

మరియు జె.ఆర్. ముధోల్కర్, జె.జె.)

క్రిమినల్ లా-34 (1860 లో 45), సెక్షన్ 34 (1860 లో 45), 34 వ సెక్షన్ కింద ఒకరికి శిక్షలు విధించడం-సెక్షన్ 34, 302.

విశ్వనాథ్ అనే వ్యక్తి హత్య కేసులో నలుగురు నిందితులు అదనపు సెషన్స్ జడ్జి ముందు తమ విచారణను ఎదుర్కొన్నారు.మృతుడిపై ఉన్న ఉమ్మడి కక్షల దృష్ట్యా వారు కలిసి మృతుడిని అంతమొందించారనేది వారిపై ఉన్న అభియోగం. వీరిపై ఐపీసీ సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 302 కింద కేసులు నమోదు చేశారు. నిందితులు 1, 3, 4 నిందితులు తమ నేరాన్ని అంగీకరించగా , *నిందితులు* 2 మంది వ్యక్తిగత వాదనలు వినిపించారు. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు నిజం మాట్లాడటం లేదని, 2 వ నిందితుడు ఇచ్చిన వెర్షన్ సరైనదని పేర్కొంటూ అడిషనల్ సెషన్స్ జడ్జి నిందితులందరినీ నిర్దోషులుగా ప్రకటించారు. సెక్షన్ 302 కింద నిర్దోషులుగా విడుదల చేసిన ఉత్తర్వులపై హైకోర్టులో అప్పీలుకు ప్రభుత్వం మొగ్గుచూపింది. నిందితుల్లో ఒకరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది నేరంలో పాల్గొని ఉంటారనే కారణంతో 1, 3, 4 నిందితుల్లో ఎవరైనా ఈ నేరంలో పాల్గొన్నారా అనే అనుమానంతో వారిని నిర్దోషులుగా ప్రకటిస్తూ హైకోర్టు తీర్పు వెలువరించింది. సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 34 కింద అభియోగాలు మోపిన నలుగురు నిందితుల్లో ముగ్గురిని నిర్దోషులుగా ప్రకటించినప్పుడు నిర్మాణాత్మక బాధ్యత ఆధారంగా నిందితుల్లో ఒకరిని మాత్రమే కోర్టు దోషులుగా నిర్ధారించలేదని పిటిషనర్ వాదించారు.

సెక్షన్ 302 కింద ఒక వ్యక్తిని కోర్టు దోషిగా నిర్ధారించే ముందు, ఆ వ్యక్తి ఆ నేరానికి పాల్పడినందుకు పేరున్న లేదా పేరు తెలియని ఒకరితో లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది వ్యక్తులతో ముందస్తుగా సంప్రదింపులు జరిపినట్లు ఖచ్చితమైన నిర్ధారణకు రావాలి.

సాక్ష్యాధారాలు ఆమోదయోగ్యంగా లేవనే కారణంతో లేదా వారికి అనుమాన ప్రయోజనాన్ని ఇవ్వడం ద్వారా నిందితులను నిర్దోషులుగా ప్రకటించినప్పుడు, చట్టంలో ఫలితం ఒకేలా ఉంటుంది - అంటే వారు నేరంలో పాల్గొనలేదని అర్థం. 1, 3, 4 నిందితులను నిర్దోషులుగా ప్రకటించడం వల్ల హత్యకు పాల్పడిన నిందితులు 2 తో కలిసి పనిచేయలేదు. వారు అప్పీలుదారుతో కలిసి పనిచేయకపోతే, అతను వారితో కలిసి పనిచేయలేదు. హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో నిందితులు కాకుండా ఇతర వ్యక్తులు నేరంలో పాల్గొన్నారని సూచించలేదని, అందుకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆధారాలు లేవని, అందువల్ల పిటిషనర్ కు విధించిన శిక్షను కొట్టివేయాలని కోరారు.

మోహన్ బాబు వి. పంజాబ్ రాష్ట్రం, [1962] 3 ఎస్.సి.ఆర్. 848, వర్తించదు.

క్రిమినల్ అప్పిలేట్ జ్యూరిస్డిక్షన్: క్రిమినల్ అప్పీల్ నెం.2 ఓ 1 ఆఫ్ 1962.

1961 క్రిమినల్ అప్పీల్ నెంబరు 1405 లో బాంబే హైకోర్టు 1962 ఫిబ్రవరి 20 న ఇచ్చిన తీర్పు, ఉత్తర్వుల నుంచి ప్రత్యేక సెలవు ద్వారా అప్పీలు.

పిటిషనర్ తరఫున సి.ఎల్.సరీన్.

ప్రతివాది తరపున హెచ్.ఆర్.ఖన్నా, ఆర్.హెచ్.ధేబర్.

1963. జనవరి 23. కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో..

సుబ్బారావు, జె.- కొలాబా అదనపు సెషన్స్ జడ్జి నిర్దోషిగా విడుదల చేసిన ఉత్తర్వులను కొట్టివేస్తూ, భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 302 ప్రకారం పిటిషనర్ ను దోషిగా నిర్ధారిస్తూ బాంబే హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా ఈ అప్పీలు జరిగింది.

ప్రాసిక్యూషన్ కేసును క్లుప్తంగా చెప్పవచ్చు. 1959 లో రామచంద్ర బుద్యా, గోవింద్ దిలియా అనే ఇద్దరు వ్యక్తులను కొందరు హత్య చేశారు. ఒక డోరం మారుతి పాటిల్ సహా మొత్తం నిందితులను విచారించారు. వారిలో 8 మంది నిందితులు; డియోరామ్ మారుతి పాటిల్ తో సహా నిర్దోషులుగా విడుదలయ్యారు. ఆ విచారణ సమయంలో డియోరం మారుతీ పాటిల్ మేనమామ విశ్వనాథ్, డియోరం మారుతి పాటిల్ కు అతని రక్షణ నిర్వహణలో చురుకుగా సహాయం చేశాడు. ప్రస్తుత కేసులో 1, 2 నిందితులు గోవింద్ దయా కుమారులు, నిందితులు 3, 4. రామచంద్ర బుద్యాకు మేనల్లుళ్లు. డియోరం మారుతీ పాటిల్ కు సహాయం చేసి, ఆయనను నిర్దోషిగా విడుదల చేసినందుకు విశ్వనాథ్ పై వారు పగ పెంచుకున్నారు. 1960 ఆగస్టు 19 న విశ్వనాథ్, మహదేవ్ పాండు పాటిల్ అనే వ్యక్తి అలీబాగ్ వెళ్లే మార్గంలో పెజారీ వెళ్లేందుకు రాత్రి 8.30 గంటలకు గ్రామం నుంచి బయలుదేరారు. వారు గట్టు వెంబడి నడుచుకుంటూ వెళ్తుండగా వెనుక నుంచి 1 నుంచి 4 మంది నిందితులు పొడవాటి కర్రలతో వచ్చారని, నిందితుడు 1 తీసుకెళ్లిన కర్రకు బ్లేడ్ ను జత చేశారని తెలిపారు. వారు మృతుడిని శోకసంద్రంలో ముంచెత్తడంతో ఆయన మృతి చెందాడు.

విశ్వనాథ్ హత్య కేసులో నలుగురు నిందితులు కొలాబా అదనపు సెషన్స్ జడ్జి కోర్టులో విచారణను ఎదుర్కోవాల్సి వచ్చింది. మృతుడిపై ఉన్న ఉమ్మడి కక్షను దృష్టిలో ఉంచుకుని కలిసి మృతుడిని అంతమొందించారనేది వారిపై ఉన్న అభియోగం. తమ ఉమ్మడి ఉద్దేశం కోసం మృతుడిని హత్య చేసినందుకు నలుగురు వ్యక్తులపై ఐపీసీ సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 34 కింద అభియోగాలు మోపారు. వీరందరిపై ఐపీసీ సెక్షన్ 302 కింద వేర్వేరుగా అభియోగాలు మోపారు. నిందితులంతా నేరాన్ని అంగీకరించారు. 1, 3, 4 నిందితులు సాక్ష్యం చెప్పగా, ఇద్దరు నిందితులు వ్యక్తిగత డిఫెన్స్ పిటిషన్ ను లేవనెత్తారు. ప్రాసిక్యూషన్ ప్రత్యక్ష సాక్షులను విచారించింది, వారు నలుగురు నిందితులు పెజారీ గ్రామానికి వెళ్తుండగా మృతుడిని ఓవర్ టేక్ చేసి కింద పడేశారని అంగీకరించారు · లాఠీ దెబ్బలు కొట్టడం ద్వారా.. మృతుడిపై దాడిలో పాల్గొన్న పేరున్న లేదా పేరు తెలియని మరెవరి ఉనికి గురించి సాక్షులు ఎవరూ మాట్లాడలేదు. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు నిజం మాట్లాడటం లేదని, నిందితుడు 2 ఇచ్చిన వెర్షన్ సరైనదని అదనపు సెషన్స్ జడ్జి గుర్తించారు. 1 లో అతను నిందితులందరినీ నిర్దోషులుగా విడుదల చేశాడు. భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 34 ప్రకారం నిర్దోషులుగా విడుదల చేస్తూ ఇచ్చిన తీర్పుపై హైకోర్టులో అప్పీలుకు ప్రభుత్వం మొగ్గుచూపింది.అయితే ఐపీసీ సెక్షన్ 302 ప్రకారం నిర్దోషులుగా విడుదల చేసిన ఉత్తర్వులపై అప్పీలుకు ప్రభుత్వం మొగ్గు చూపలేదు. కాశీనాథ్, శ్రీధర్ మినహా మిగిలిన సాక్షుల సాక్ష్యాలను విశ్వసించడానికి మేధావులు మొగ్గు చూపారని హైకోర్టు తీర్పు వెల్లడించింది. అయితే నిందితులు 1, 3, 4 లపై అప్పీలు నిర్దోషులుగా విడుదల చేసిన ఉత్తర్వులకు విరుద్ధమని పేర్కొంటూ కొట్టివేశారు. అయితే 2 వ నిందితుడికి సంబంధించి, అతను దాడిలో పాల్గొన్నవారిలో ఒకడని, అతని వ్యక్తిగత డిఫెన్స్ అభ్యర్థనకు ఎటువంటి ఆధారం లేదని వారు అభిప్రాయపడ్డారు. ఈ నిర్ధారణకు వచ్చిన న్యాయమూర్తులు భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 34 తో పాటు సెక్షన్ 302 కింద నిందితులను దోషులుగా నిర్ధారించారు. ఇద్దరు నిందితులతో పాటు దాడిలో పాల్గొన్న వ్యక్తుల విషయంలో హైకోర్టు చెప్పిన మాటలను ఉటంకించడం సముచితంగా ఉంటుంది.

రెండో నిందితుడితో పాటు మరికొంత మంది నిందితులు ఈ ఘటనతో సంబంధం కలిగి ఉన్నారు. ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు, ముఖ్యంగా మహదేవ్ చెప్పిన కథనాన్ని అతిశయోక్తిగా చూపించే అవకాశం ఉన్నందున, ఇతర నిందితుల్లో ప్రతి ఒక్కరూ కూడా నేరంలో భాగస్వాములేనని భావించడం సురక్షితం కాదు. నిందితులు 1, 3, 4 నిందితులు

ఒకరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది నేరంలో పాల్గొనకపోవచ్చని, ఈ నిందితులను నిర్దోషులుగా విడుదల చేయడంలో జోక్యం చేసుకోబోమని స్పష్టం చేశారు. కానీ నిందితుడు నెం.2 తో పాటు ఒకరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది ఇతర నిందితులు ఈ నేరానికి పాల్పడ్డారని, అందువల్ల సెక్షన్ 302 మరియు సెక్షన్ 34 ఐ.పి కోడ్ ప్రకారం నిందితుడు నెం.2 స్పష్టంగా దోషి అని మేము సంతృప్తి చెందుతున్నాము".

మరో మాటలో చెప్పాలంటే, 1, 3, 4 నిందితుల్లో ఎవరైనా నేరంలో పాల్గొన్నారా లేదా అనే అనుమానంతో వారిని నిర్దోషులుగా విడుదల చేసి, వారిలో ఒకరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది నేరంలో పాల్గొని ఉంటారనే కారణంతో నిందితులు 2 మందిని దోషులుగా నిర్ధారించారు. హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పును సవాల్ చేస్తూ నిందితుడు 2 అప్పీల్ దాఖలు చేశారు.

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదనను ఇలా ఉంచవచ్చు: భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 302 కింద, సెక్షన్ 302 కింద నిందితుడిని నిర్దోషిగా ప్రకటిస్తూ అడిషనల్ సెషన్స్ జడ్జి తీర్పు వెలువరించారు. హైకోర్టులో అప్పీలు భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 34 ప్రకారం నిందితులను నిర్దోషులుగా ప్రకటించడానికి మాత్రమే పరిమితమైంది. మృతుడి హత్య చేయాలనే ఉమ్మడి ఉద్దేశంలో నిందితులుగా పేర్కొన్న నలుగురు నిందితులపై మాత్రమే అభియోగంతో పాటు సాక్ష్యాధారాలను కూడా నిర్దేశించారు. నిందితులైన 1, 3, 4 లను నిర్దోషులుగా ప్రకటించిన హైకోర్టు, నిర్దోషులుగా తేలిన ముగ్గురు నిందితులతో కలిసి మృతురాలి హత్యకు పాల్పడిన నిందితులను దోషులుగా తేల్చింది. మరో రకంగా చెప్పాలంటే, భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 34 కింద అభియోగాలు మోపబడిన నలుగురు నిందితుల్లో ముగ్గురిని నిర్దోషులుగా ప్రకటించినప్పుడు, నిర్మాణాత్మక బాధ్యత ఆధారంగా కోర్టు ఒక నిందితుడిని మాత్రమే దోషులుగా నిర్ధారించలేకపోయిందనే వాదన వినిపిస్తోంది.

ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న నలుగురు నిందితులపై అభియోగాలు, సాక్ష్యాధారాలు ఉన్నప్పటికీ, పేర్కొన్న నలుగురు నిందితుల్లో ముగ్గురిని గుర్తించలేదని, ఒకరి కంటే ఎక్కువ మంది నేరంలో పాల్గొన్నారని, ప్రస్తుత కేసులో మొత్తం తీర్పును నిష్పక్షికంగా చదివితే ఈ తీర్పును మనం పరిగణనలోకి తీసుకోవాలని ప్రతివాది తరపు న్యాయవాది వాదించారు. నిందితులు 1, 3, 4 మందిని గుర్తించనప్పటికీ ముగ్గురు గుర్తుతెలియని వ్యక్తులు ఈ హత్యలో పాల్గొని ఉంటారని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 34 ఇలా ఉంది:

ఒక క్రిమినల్ చర్యను చాలా మంది చేసినప్పుడు, అందరి ఉమ్మడి ఉద్దేశ్యాన్ని కొనసాగించడానికి, అటువంటి ప్రతి ఒక్కరూ ఆ చర్యకు బాధ్యత వహిస్తారు.

సెక్షన్ యొక్క అర్థంలో ఉమ్మడి ఉద్దేశం ముందస్తుగా ఏర్పాటు చేయబడిన ప్రణాళికను సూచిస్తుంది మరియు క్రిమినల్ చర్య ముందుగా ఏర్పాటు చేయబడిన ప్రణాళికకు అనుగుణంగా చేయబడింది. కోర్సు సమయంలో ఈ ప్రణాళిక అక్కడికక్కడే అభివృద్ధి చెందుతుంది. నేరం యొక్క కమీషన్; కానీ కీలకమైన పరిస్థితి ఏమిటంటే, ఆ ప్రణాళిక నేరాన్ని రూపొందించే చర్యకు ముందు ఉండాలి. అదే నిజమైతే, భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 34 ప్రకారం ఒక వ్యక్తిని కోర్టు దోషిగా నిర్ధారించే ముందు, ఆ వ్యక్తి ఆ నేరానికి పాల్పడినందుకు పేరున్న లేదా పేరు తెలియని ఒకరితో లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది వ్యక్తులతో ముందస్తుగా సంప్రదింపులు జరిపినట్లు ఖచ్చితమైన నిర్ధారణకు రావాలి. కొన్ని ఉదాహరణలు వివిధ పరిస్థితులపై 34 వ అధ్యాయం యొక్క ప్రభావాన్ని తెలియజేస్తాయి.

ఎ, బి, సి, డిలపై భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 34 ప్రకారం అభియోగాలు మోపారు. ఇ హత్య చేసినందుకు.. అని నిరూపించడానికి సాక్ష్యాధారాలు నిర్దేశించబడ్డాయి. ఈ హత్యలో నలుగురు వ్యక్తులు పాల్గొన్నట్లు తెలిపారు.

(2) ఎ, బి, సి మరియు డి మరియు పేరు తెలియని ఇతరులపై ఈ సెక్షన్ల కింద అభియోగాలు మోపబడతాయి. అయితే సదరు వ్యక్తులు, పేరున్న లేదా పేరు తెలియని ఇతరులతో కలిసి ఆ నేరంలో ఉమ్మడిగా పాల్గొన్నట్లు రుజువు చేయడానికి సాక్ష్యాధారాలు లభిస్తాయి.

(3) ఎ, బి, సి మరియు డి ఈ సెక్షన్ల కింద అభియోగాలు మోపబడతాయి. అయితే ఎ, బి, సి, డిలతో పాటు మరో ముగ్గురు కలిసి ఈ నేరానికి పాల్పడినట్లు రుజువు చేయడానికి సాక్ష్యాధారాలు ఉన్నాయి.

మూడవ ఉదాహరణకు సంబంధించి, పేర్కొన్న నిందితుల్లో ఒకరు భారతీయ శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 302 మరియు సెక్షన్ 34 ప్రకారం హత్యకు పాల్పడినట్లు నిర్ధారణకు రావడానికి కోర్టు ఖచ్చితంగా అర్హత కలిగి ఉంటుంది, అయితే పేర్కొన్న ముగ్గురు నిందితులు నిర్దోషులుగా విడుదల చేయబడ్డారు, అయితే సదరు నిందితుడు వ్యక్తులతో కలిసి వ్యవహరించినట్లు సాక్ష్యాలను అంగీకరిస్తే. నేరానికి పాల్పడినవారిలో నిర్దోషులుగా తేలిన వారు కాకుండా పేరున్నవారు లేదా పేరు లేనివారు. రెండో ఉదాహరణలో, అభియోగంలో లోపం వల్ల నిందితుడికి ఎటువంటి పక్షపాతం కలగలేదని సంతృప్తి చెందితే, కోర్టు అదే నిర్ధారణకు వచ్చి, పేర్కొన్న నిందితుల్లో ఒకరిని దోషిగా నిర్ధారించవచ్చు. కానీ మొదటి ఉదాహరణలో, పేరున్న నిందితుల్లో ఇద్దరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది నేరం చేయడంలో కలిసి పనిచేశారనే సాక్ష్యాలను అంగీకరించినట్లయితే కోర్టు ఖచ్చితంగా దోషులుగా నిర్ధారించవచ్చు. అయితే ప్రాసిక్యూషన్ సాక్ష్యాలను తిరస్కరించినందుకు లేదా సదరు నిందితులకు అనుమానాల బెనిఫిట్ ఇచ్చినందుకు నలుగురు నిందితుల్లో ముగ్గురిని కోర్టు నిర్దోషులుగా ప్రకటిస్తే పరిస్థితి ఏమిటి? ముగ్గురు నిందితులను నిర్దోషులుగా ప్రకటించినప్పటికీ, పేరున్న వ్యక్తితో పాటు మరికొంత మంది గుర్తుతెలియని వ్యక్తులు కలిసి పనిచేశారని అభియోగాలు, సాక్ష్యాధారాలు లేనప్పుడు చెప్పగలమా? ఒకవేళ సుప్రీంకోర్టు అలా చేయగలిగితే, ప్రాసిక్యూషన్ కోసం కొత్త కేసును తయారు చేస్తుంది, ఇది ఈ కేసులో సమర్పించిన సాక్ష్యాలకు విరుద్ధంగా నిర్ణయం తీసుకుంటుంది. అభియోగంలో బహిర్గతం కాని లేదా సాక్ష్యాలలో ఆధారం లేని ఒక కేసును ప్రాసిక్యూషన్ కోసం కోర్టు స్పష్టంగా రూపొందించదు. అవి కాకుండా వేరే వ్యక్తులు ఉన్నట్లు ఆధారాల్లో ఏదో ఒక ఆధారం ఉండాలి. నేరం యొక్క కమీషన్ లో పేర్లు పాల్గొన్నాయి మరియు అటువంటి ఆధారం ఉంటే కేసును మూడవ ఉదాహరణ ద్వారా కవర్ చేస్తారు.

మొదటి ఉదాహరణలో కూడా అభియోగంలో పేర్కొన్న 4 మంది నిందితుల్లో ముగ్గురిని వారి గుర్తింపు నిరూపించబడలేదనే కారణంతో నిర్దోషులుగా ప్రకటించవచ్చు, నేరంలో ఒకరి కంటే ఎక్కువ మంది పాల్గొన్నారనే కారణంతో వారిలో ఒకరిని దోషులుగా నిర్ధారించవచ్చు అనే వాదనకు మద్దతుగా, మోహన్ సింగ్ వర్సెస్ మోహన్ సింగ్ కేసులో ఈ కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై ఆధారపడి ఉంది. పంజాబ్ రాష్ట్రం.. అక్కడ పిటిషనర్లతో పాటు మరో ముగ్గురిపై ఐపీసీ సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 149, సెక్షన్ 323 కింద అభియోగాలు మోపారు. సెషన్స్ జడ్జి వీరిలో ఇద్దరిని నిర్దోషులుగా ప్రకటించగా, వారిలో ముగ్గురిని దోషులుగా తేల్చారు. నిందితుల్లో ఒకరిని సెక్షన్ 302 కింద దోషిగా తేల్చారు. ఐపీసీ సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 149, సెక్షన్ 147 కింద 147, ఇద్దరు నిందితులను దోషులుగా నిర్ధారించారు. హైకోర్టు వారి శిక్షలను ధృవీకరించింది. ఐపీసీ సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 149, 147 కింద దోషులుగా తేలిన ఇద్దరు నిందితులు నిర్దోషులుగా తేలడంతో 149, 147 సెక్షన్ల కింద 302 సెక్షన్ల కింద వారికి విధించిన శిక్ష చట్టరీత్యా చెడ్డదని, ఇద్దరు నిందితులు ముందస్తు ప్రణాళిక ప్రకారమే ఈ పని చేశారని సాక్ష్యాధారాలతో కోర్టు తీర్పునిచ్చింది. అందువల్ల వారిని భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 34 ప్రకారం దోషులుగా నిర్ధారించవచ్చు. కానీ తీర్పు సందర్భంగా ఇప్పుడు లేవనెత్తిన ప్రశ్న నేపథ్యంలో తలెత్తే విభిన్న పరిస్థితులను గమనించారు. ఇప్పుడు మన ముందున్న పరిస్థితిని తలపిస్తూ ఈ కోర్టు ఇలా వ్యాఖ్యానించింది.

"ప్రాసిక్యూషన్ అభియోగంలో ఐదుగురు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది వ్యక్తుల పేర్లను చేర్చి, వారు చట్టవిరుద్ధమైన సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేశారని ఆరోపించిన సందర్భాలు కూడా తలెత్తవచ్చు. అటువంటి కేసుల్లో అభియోగం, సాక్ష్యాధారాలు రెండూ అభియోగంలో పేర్కొన్న వ్యక్తులకే పరిమితమైతే, అలా పేర్కొన్న వ్యక్తుల్లో ఇద్దరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది నిర్దోషులుగా విడుదలై ఐదుగురి కంటే తక్కువ మందిని విచారించాల్సి వస్తే సెక్షన్ 149 ని ప్రయోగించడానికి వీల్లేదు. అటువంటి సందర్భాల్లో కూడా, ఐదుగురు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మంది వ్యక్తులను చట్టవిరుద్ధమైన సమావేశాన్ని కలిగి ఉన్నట్లు అభియోగం పేర్కొన్నప్పటికీ, చట్టవిరుద్ధమైన సమావేశంలో గుర్తించబడని మరియు పేరు పెట్టని మరికొంత మంది వ్యక్తులు కూడా ఉన్నారని ఆధారాలు చూపించే అవకాశం ఉంది. ఇటువంటి

కేసుల్లో, అభియోగాల్లో పేర్కొన్న మరియు విచారించిన వ్యక్తులలో కొంతమందిని నిర్దోషులుగా ప్రకటించడం సెక్షన్ 149 కింద అభియోగాన్ని తొలగించాల్సిన అవసరం లేదని ట్రయల్ కోర్టు లేదా అప్పీల్ లో ఉన్న హైకోర్టు కూడా నిర్ధారణకు రాగలదు, ఎందుకంటే దోషులుగా తేలిన ఇద్దరు లేదా ముగ్గురు వ్యక్తులతో పాటు చట్టవిరుద్ధమైన సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసిన ఇతరులు, కానీ గుర్తించబడని మరియు పేరు నమోదు చేయబడలేదు. అటువంటి సందర్భాల్లో, అభియోగంలో పేర్కొన్న ఒకరు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ మందిని నిర్దోషులుగా ప్రకటించడం సెక్షన్ 149 కింద అభియోగం యొక్క చెల్లుబాటును ప్రభావితం చేయదు, ఎందుకంటే సాక్ష్యాల ఆధారంగా వాస్తవాల కోర్టు ఐక్యరాజ్యసమితిని రూపొందించే వ్యక్తులను నిర్ధారించగలదు. ఏదేమైనా చట్టబద్ధమైన సభ ఐదు లేదా ఐదు కంటే ఎక్కువ. చివరి కేటగిరీ కేసుల్లో కోర్టు ఈ నిర్ధారణకు వచ్చే విషయంలో చాలా జాగ్రత్తగా వ్యవహరించాల్సి ఉంటుందన్నది వాస్తవం. కానీ కోర్టు అలాంటి నిర్ధారణకు రాకుండా అడ్డుకునే చట్టపరమైన అడ్డంకులు ఏవీ లేవు' అని పేర్కొన్నారు.

ఈ పరిశీలనలను బట్టి కోర్టు అటువంటి నిర్ధారణకు రావడానికి సాక్ష్యాధారాలు ఉన్న కేసును ఈ కోర్టు విజువలైజ్ చేస్తోందని అర్థమవుతుంది. ఈ అభియోగం కేవలం పేరున్న వ్యక్తులను మాత్రమే బహిర్గతం చేస్తుంది; ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు ఈ నిందితులను మాత్రమే పేర్కొనవచ్చు: కానీ కోర్టు సాక్షులు, డిఫెన్స్ సాక్షులు లేదా సందర్భోచిత సాక్ష్యాలు వంటి ఇతర సాక్ష్యాలు ఉండవచ్చు, ఇవి ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులు మరియు కోర్టు ద్వారా అభియోగాలు మోపబడిన లేదా సాక్ష్యం ఇచ్చినవి కాకుండా పేరున్న లేదా పేరులేని వ్యక్తుల ఉనికిని బహిర్గతం చేస్తాయి. పైన పేర్కొన్న సాక్ష్యాల ఆధారంగా, ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న నిందితులలో ఒకరితో పాటు పేరున్న లేదా పేరు తెలియని ఇతరులు కలిసి పనిచేశారని నిర్ధారణకు రావచ్చు. కానీ అటువంటి నిర్ధారణ నిజంగా సాక్ష్యాలపై ఆధారపడి ఉంటుంది. మేము ఇచ్చిన మూడవ ఉదాహరణ ద్వారా కవర్ చేయబడిన ఒక కేసుకు ఈ కోర్టు యొక్క పరిశీలనలు నిజంగా వర్తిస్తాయి.

కానీ ప్రస్తుత ఉదంతం పైన పేర్కొన్న మూడు ఉదాహరణలకు వెలుపల ఉంది. హైకోర్టు పరస్పర విరుద్ధమైన తీర్పులు ఇచ్చింది. భారత శిక్షాస్మృతిలోని సెక్షన్ 34 ప్రకారం 1, 3, 4 మంది నిందితులను నిర్దోషులుగా ప్రకటించగా, నిర్దోషులుగా తేలిన వారితో కలిసి నేరం చేసినందుకు సెక్షన్ 302, సెక్షన్ 34 కింద ఇద్దరు నిందితులను దోషులుగా నిర్ధారించింది. ఇది చట్టపరంగా అసాధ్యమైన స్థితి. సాక్ష్యాధారాలు ఆమోదయోగ్యంగా లేవనే కారణంతో లేదా వారికి అనుమాన ప్రయోజనాన్ని ఇవ్వడం ద్వారా నిందితులను నిర్దోషులుగా విడుదల చేసినప్పుడు, చట్టంలో ఫలితం ఒకేలా ఉంటుంది: వారు నేరంలో పాల్గొనలేదని అర్థం. నిందితుల నిర్దోషుల విడుదల ప్రభావం.. 1, 3 మరియు 4 హత్య చేయడంలో నిందితులు 2 తో కలిసి వారు వ్యవహరించలేదని పేర్కొంది. నిందితులు 2 తో కలిసి పనిచేయకపోతే, నిందితులు 2 వారితో కలిసి పనిచేసేవారు కాదు. హైకోర్టు యొక్క ఈ పరస్పర వినాశకరమైన ఫలితాలను గ్రహించిన రాష్ట్రానికి చెందిన మేధావి న్యాయవాది, ఈ తీర్పును మొత్తం తీర్పు నేపథ్యంలో చదివితే, నిర్దోషులుగా తేలిన నిందితులు కాకుండా ఇతర వ్యక్తులు దోషులతో కలిసి పనిచేశారని తెలివైన న్యాయమూర్తులు అభిప్రాయపడుతున్నారని స్పష్టమయ్యేలా ఒప్పించడం ద్వారా హైకోర్టు ఫలితాలను నిలబెట్టే ప్రయత్నం చేశారు. మేము మొత్తం తీర్పును పండితుల సలహాతో జాగ్రత్తగా చదివాము. అయితే నేరంలో "ఇతర భాగస్వాములకు" సంబంధించి విజ్ఞులైన న్యాయమూర్తులు చేసిన వ్యాఖ్యలు ఈ సందర్భంలో "నిర్దోషులుగా విడుదలైన ముగ్గురు నిందితులలో ఒకరు లేదా మరొకరు నిందితులు చేసిన నేరంలో పాల్గొన్నారు" అని మాత్రమే సూచించాలి. ఈ నేరంలో నిందితులు కాకుండా ఇతర వ్యక్తులు పాల్గొన్నారని చెప్పడానికి తీర్పులో ఒక్క పరిశీలన కూడా లేదు, దానికి సంబంధించి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు. అందువల్ల హైకోర్టు తీర్పు నిలబడదని భావిస్తున్నాం. హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు ప్రకారం నిందితులకు శిక్ష విధించడం స్పష్టంగా తప్పని మేం సంతృప్తి చెందుతున్నాం.

ఫలితంగా, మేము అప్పీలును అనుమతిస్తాము, అప్పీలుదారుని శిక్షను రద్దు చేస్తాము మరియు అతనికి స్వేచ్ఛ ఇవ్వాలని ఆదేశిస్తాము.

అప్పీల్ అనుమతించబడింది.